

Izhaja:

10. in 25. dan vsakega mesca.

Dopisi naj se izvolijo frankirati.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR.

Velja:

za celo leto 1 gold.,
po pošti prejeman
1 gld. 24 kr.

Denar naj se pošilja pod
napisom:

Izdajatelj „Mira“.

Vsakemu svoje!

Leto VII.

V Celoveu 25. februarja 1888.

Št. 4.

Ali zadostuje Slovincem samo verska šola?

„Pustite Slovincem dve reči, ki ste nam dragi, kakor svetle oči: sveto katoliško vero in pa besedo materno“.

Od leta 1868. sem, torej blizo 20 let, imamo liberalno ali tako zvano „novo“ šolo. Da ta šola ni prava, pričajo glasno tožbe, ki prihajajo od vseh krajev obsežne Avstrije. Knez Liechtenstein, imeniten vodja konservativne ali katoliške stranke, jo je torej dobro pogodil, da je storil na merodajnem mestu, t. j. v državnem zboru, kjer delajo postavne predlog, da se vpelje verska ali konfesijonelna šola.

Slovinci smo verni kristjani, mi ljubimo Boga in njegovo sveto cerkev ter se bomo srčno veselili, ako postane šola zopet verska. Toda versko šolo so imeli Slovinci že pred letom 1868. Ali je bila ta šola samo zaradi tega, ker je bila verska, za Slovence tudi že prava? Na to vprašanje nočemo odgovoriti sami, ampak navesti hočemo to, kar pišejo najimenitnejši probuditelj in tako rekoč apostol koroških in štajerskih Slovincov, nepozabljivi nam škof Anton Martin Slomšek.

V „Zgodnji Danici“ l. 1850.¹ pišejo: „Blizo štirideset let je že, kar pomnim, kako so se naše ljudske šole po kmetih množiti jele za omiko ljudi. Veliko si je prizadela gosposka, duhovska in deželjska, močno se je tudi večjidel ljudstvo šol branilo; morale so se šole srenjam nekako usiliti. Prisiljena reč pa po navadi malo dobrega stori. Tako po večem naše nemške šole po slovenskih deželah. Prava vera je teh štirideset let zeló med nami pešala, poštenje izmed ljudij ginilo, lepo zadržanje močno pojemalo. Ljudje se niso po teh šolah sploh kaj poboljšali, lahko pa pohujšali, in to zato, ker niso šole prav vravnane bile. Šola pa, če prava ni, je boljše, da je ni! Seme nauka pada v taki šoli med ternje, ali pa na skalo in hitro usahne, ker prave mokrote nima.“ Med sedem naglavnih grehov štejejo Slomšek v istem sestavku nemškutarijo. Slomšek pišejo: „Četrto greši pri naših šolah stara nemškutarija, ki stori, da ljudi več skrbi nemška beseda, kakor pa beseda božja; jih več veseli na pol nemško govoriti, kakor pa iz celega srca Bogu služiti. Kdo poreče, da ni temu taka? Pred tridesetimi leti nisi našel v naših šolah slovenskega katekizma, k čemu je kak medel mali katekizem na

pol nemški na pol slovenski¹ otrokom v rokah bil; pa otroci so znali le nemško stran gladko čitati, slovenske strani pa malo ali celo nič, zakaj abeceda je bila za mlade Slovence nemška. Molili smo pred šolo in po šoli, pa le po nemško. Celo sv. rožni venec smo v procesijah nemški žebrali, in se bahali svoje mrzle nemške molitve. Peli smo v cerkvi tudi nemški, in tako službo božjo Slovincem nekako zmedli. Vsled tega pa najdemo mala mesta (Sloven-gradec), trge in sela trdo slovenska, v katerih je po taki nemškutariji vsa služba božja zblojena. Nekoliko cerkve moli litanije nemški, rekoč: Bitt für uns! drugi pa slovenski, rekoč: Prosi Boga za nas! Eni: Sveto, drugi Heilig pojó ali pa najrajši molčé. Božja beseda se na leci slovenski oznanuje, na koru pa nemški poje. Ali ni taka zmešnjava prav babilonska? In naj se duhovski pastir loti, tako krivo razvado poravnati, nemškutarji se nad nja usipljajo, kakor sršeni srditi. Takim je slovenski peti, ali pa moliti prepovedno, kakor bi ljubi Bog slovenskega ne razumel. Še huje naopak ravnaajo, ki v šoli katekizem slovenski mladini nemški učiti dajejo. Šola, cerkev in pa očetova hiša se morajo za roke držati. Kar se otrok od matere in očeta nauči, ima šola nadaljevati, in sveta cerkev izvršiti. To se pa le v enem in tistem jeziku po pravi pameti v domačih šolah zgodi. Kako vrlo smo svoje dni katekizem nemški iz glave znali, ki smo imeli dobro glavo, ali iz srca zelo slabo, saj še prav razumeli nismo, kar smo klepetali! Tako se krščanski nauk le slabo uči, in beseda božja za nemško besedo zamenja.“

V poslednjem sporočilu l. 1861. pa nam škof Slomšek polagajo na srce²: „Naš materni jezik je varh prave vere; katoliška vera ravno v tej meri med nami omaguje, kakor se slovenski rod ponemčuje, to nam spričuje skušnja več kakor tristoletna.“

Lehko bi še navedli mnogo izrekov iz Slomškovih in iz spisov drugih imenitnih katoliških pisateljev, pa zadostujejo že navedeni, da razvidimo, da je tudi verska šola prava le tedaj, ako je v njej podlaga vsemu pouku materni jezik. Mi Slovinci moramo torej vselej in povsod zahtevati za se versko-slovensko šolo, ako hočemo da bo prava. Vsem peticijam ali prošnjam torej, ki jih

¹ Ali ne nameravajo tudi dandanes po Koroškem take katekizme uvesti? Slomškovke besede naj bodo odgovor onim gospodom, ki bi radi videli, da bi se začelo nemškutariti tudi pri krščanskem nauku.

² Glej Slomškovih zbran. spis. IV. knj. str. 286.

¹ Glej Slomškovih zbranih spis. IV. knj. str. 56 in 59.

odpošljejo Slovenci na državni zbor za versko šolo, mora se še pristaviti: „V šoli naj bo podlaga vsemu pouku materni jezik; drugi deželni jezik (t. j. pri nas nemški) naj bo neobvezen predmet od tretjega šolskega leta počenši. Za materni jezik pa se naj v krajih, kjer sta dva jezika v navadi, ima tisti jezik, v katerem se v dotični farni cerkvi pridiguje in razlaga krščanski nauk.“

To je bila želja prerano nam umrlega voditelja Andreja Einspielerja. Da se vendar enkrat spolni, v to pomozi Bog!

Andrej Einspieler.

Kako bridko so občutili udarec, ki nas je zadel s smrtjo msgr. Andreja Einspielerja, vsi slovenski rodoljubi, pričajo mnogobrojni telegrami in pisma, v katerih izražajo svojo globoko srčno žalost v iskrenih besedah. Slavni vladika škof Josip Juraj Strossmayer je brzojavil: „Molim, primite od mene najdublje sožaljenje. U našom pokojniku umire jedan od najplemenitijih in najzaslužnijih ljudi. Gubitak je to veliki za ves narod naš. Uglečajmo se u njegov rod i njegov život.“

Župan Grasselli se je izjavil v ime mestnega zbora ljubljanskega: „Povodom smrti nepozabnega nam prvaka Andreja Einspielerja izrekam slavnemu odboru v ime mestnega zastopa ljubljanskega najiskrenejših in najglobokejših obžalovanje ob izgubi, ktera ni zadela samo koroških Slovencev, nego ves narod slovenski, ktero torej bridko čuti vsak slovenski rodoljub.“

Brzojavno so izrekli svoje sočutje:

Iz Ljubljane: 1. mil. g. knezoškof dr. Missia, 2. slovenska Matica, 3. družba sv. Cirila in Metoda, 4. pisateljsko društvo, 5. dušni pastirji, 6. „Slovenec“, 7. „Slov. Narod“.

Iz Trsta: 1. čitalnica, 2. delavsko društvo, 3. „Edinost“, 4. „Naša Sloga“, 5. Debelak, Gornilšak, Varto.

Iz Gorice: 1. čitalnica, 2. bralno društvo, 3. „Soča“, 4. I. pl. Kleinmayer, 5. Goriški bogoslovci, 6. Goriški Slovenci.

Iz Gradca: 1. čitalnica, 2. „Triglav“, 3. Komelj pl. Sočebčan, 4. Hauptman.

Iz Zagreba: 1. Matica Hrvatska, 2. Družba sv. Jeronima, 3. Rubetič.

Iz Dunaja: 1. „Slovenija“, 2. dr. Amruš.

Iz Prage: viši štabni zdravnik dr. Janežič.

Iz Slov. Gradca: dr. Hrašovec.

Iz Ptuja: dr. Gregorič.

Iz Maribora: Majejger.

Iz Podgrada: Slavoj Jenko.

Iz Tržiča: duhovščina.

Iz Krškega: pedagogijsko društvo.

Iz Kranja: bralno društvo.

Slednjič čitalnice v Postojni, v Mozirji in Gornjem gradu.

Razun teh brzojavk je došlo mnogo sožalovalnih pisem, ki v lepih in iskrenih besedah izražajo rodoljubno sočutje. Prostori „Mira“ so žalibog pretesni, da bi jih mogli natisniti.

Pa ne samo od slovenske, ampak tudi od nemške konservativne strani je prišlo mnogo sožalovalnih pisem. To je naravno, saj je bil pokojni Andrej Einspieler tudi buditelj konservativnih

Nemcev, in mnogo let je s trudom in žrtvami izdajal nemške konservativne liste. Bog daj, da bi tudi to njegovo delovanje obrodilo kaj sadu!

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Celovca. (Pobožnost do božje glave), kakor jo častijo v glavni cerkvi v Celovcu in tudi po drugih cerkvah Krške škofije, so obdarovali sv. Oče Leo XIII. z mnogimi odpustki. Dotično pismo se glasi: Vsem vernikom, katerim pride to pismo pred njihovo obličje, blagor in apostolski blagoslov. Slišai smo, da je v glavni farni cerkvi v Celovcu prvotna podoba sv. glave našega Gospoda Jezusa Kristusa, v drugih farnih cerkvah Krške škofije pa posnetki te izvirne podobe, in da se po četrti nedelji v postu skozi devet zaporednih dni te podobe slovesno izpostavljajo v češčenje. V oziru na to, naj se v dobrotljivi ljubezni po nebeških zakladih sv. cerkve pobožnost vernikov in zveličanje duš pomnoži, dovolimo vsem vernikom obojega spola, ki prav s skesanim srcem sprejmejo sv. zakramente pokore in svetega Rešnjega Telesa in na en dan te devetdnevnice zgoraj omenjeno cerkev v Celovcu ali katero drugo farno cerkev Krške škofije obišejo, in tam podobo Božje glave častijo ter tam molijo za edinstvo krščanskih vladarjev, za iztrebljenje krivih ver, za poboljšanje grešnikov in za poveličanje naše matere sv. cerkve po milosti Gospodovi popolnen odpustek vseh kaznij za storjene grehe; pa le potem, ako so se devetdnevne pobožnosti vsaj petkrat udeležili. Tistim vernikom pa, ki skesanega srca le na en dan te devetdnevnice pridejo k tej pobožnosti, dovolimo 300 dni odpustka za tisti dan, in za vsaki dan v letu, kedar obišejo to podobo in pred njo molijo, kakor je zgoraj zapovedano, dovolimo 100 dni odpustka za pokore, ki so jim bile naložene ali so jih sicer dolžni, po naredbah sv. cerkve. Vsi ti odpustki grešnih kaznij in dolžnih spokornih zadostil se smejo obrniti tudi v korist vernim dušam v vicah. To naj velja za sedem let. Če se to pismo po javnem notarju prepíše in natisne ter podpiše in zapečati s pečatom, kterega cerkvenega dostojanstvenika, naj tisto vero najde, kakor naše pismo, ko bi se predložilo ali pokazalo.

Dano v Rimu pri sv. Petru pod ribičevim prstanom dne 12. decembra 1887 v desetem letu Naše vlade. M. Kard. Ledóchowsky m. p.

Blizo Dobrača. (Nova ura. Podružnica sv. Cirila in Metoda.) Ko sem zadnjokrat na Brnce prišel, zapazim v zvoniku novo uro. Napravila jo je menda radodarnost faranov, ki so je zelo veseli. Pri tej priložnosti sem slišal tudi od zadnjega zbora društva sv. Cirila in Metoda govoriti, ki se je tam vršil 22. prosinca. Zvedel sem, da se ga je obilno število udov udeležilo, akoravno je bilo vreme neprijetno in se za zborovanje odločena ura bila neugodno prestavila. V lepem redu so se vrstili podučni in kratkočasni pogovori. Vse je bilo židane volje — pa pošteno. Popolnoma zadovoljni so se ločili vsi deležniki, katerih je bilo dvakrat toliko, kakor jih je Beljačanka svojim čitalcem naštel. To pa nas nič ne briga. Kdor rad verjame, se mu lahko laže — mi pa se ravnamo po geslu: Vsakemu svoje.

Izpod Dobrača. (Vzorni liberalci). Bistriške nemškutarje in liberalce zeló jezi, da se je „podružnica sv. Cirila in Metoda v Zilski Bistrici“ na zboru dne 29. jan. t. l. tako lepo skazala, da ta zbor vsem v najlepšem spominu ostane. Hudo pa jih je razkačilo, da se je celó predrznila, brez njih dovoljenja Bističana za predsednika si izvoliti. Svojo jezo so si s tem-le pismom ohladili:

Herrn Jossef Kattnig

Wir gratuliren zur Wahl Zum gospod Präsidenten
Paul Merlin m/p.

Mein tiefstes Bedauern

Peter Michor m/p.

Meine aufrichtigsten Wünsche zur baldesten
Grablegung des Präsidentensitzes.

J. G. Stadler m/p. Johann Markoschek m/p.

Vse to so napisali na kos umazanega papirja. Ker jim „Olikani Slovenec“ mrzi, naj še enkrat preberejo Knigge's „Umgang mit den Menschen“; kajti njih obnašanje kaže, da je ali ne poznajo, ali pa so jo že pozabili. In gosp. Markoschek je učitelj! Gosp. Stadler, nemški Švicar, je tudi med zborovanjem podružnice dvakrat v dotično gostilnico prišel, in sicer prvič z oslom (kot knez miru), drugič pa s konjem (kot znamenjem boja). Priporočamo mu, naj rajši za opeke skrbi in da delavci o pravem času plačo dobijo, kakor da bi se v stvari mešal, ki bi mu ne imele biti nič mar. Naj ne zabi, da živimo v Avstriji, kjer postavno vsi narodi uživajo enake pravice; drugače naj se vrne rajši v Švico k svojim hvalisanim frajmavrarjem.

Iz Kotmare vesí. (Šola na Golšovem. Podružnica sv. Cirila in Metoda) Nekaj kratkih besed naj nadomestuje veliko misli. Pred kratkim sem imel opraviti na Golšovem. Pot me pelje mimo nove šolske hiše. Ta stoji na samotnem, mlzem in vetrovom jako izpostavljenem kraju. Pa mislim si, ledena sapa, ki mora pihati tudi po učilni sobi, „vsled pogodbe, pod katero daje nemški šulferajn podpore slovenskim šolam“, ravno ne bo ugodna, da pospešuje rast nježnih rastlik, zasajenih po slovenskih stariših v srca krščanskih otrok. Ko pridem do poslopja, spoznam istino, da so nemškutarji groši zares slaba podlaga za šolsko poslopje na slovenskej zemlji. Kajti nova šola je razpokana na severnej strani, od tal do vrha tako široko, da se v razpoko lahko vtakne prst moške roke. Golšovska šola torej pravi, da jo mika požreti še nekaj goldinarjev, bodi si že iz nemško-liberalne mošnje, ali pa iz žepa slovenskih Golšovljanov. — Že se je govorilo, da mislijo Slovenci v Rožnej dolini ustanoviti pod vodstvom znane rodoljuba podružnico sv. Cirila in Metoda. Naj to le hitro storijo. Obljubimo jim, da dobijo podpore tudi iz Kotmarevesi in Bilčovsa. Da si bratsko podamo roke, nam tudi široka in deroča Drava ne zabrani!

Iz Vrat. (Beljaški lažnjivec) ali „Deutsche allgemeine Villacher Zeitung“, kteremu je bilo še le pred kratkim pet laži v pet vrstih dopričanah, že spet v št. 11. dne 5. svečana več novih laži razglašá. Tako piše, da sem jes v cerkvi na Vratih oznanil, da na god sv. Štefana v Strajivesi (Hohenthurm) zavolj „muzike“ ne bo sv. meše, in da sem zraven tudi Vračane opomnil, da naj ne hodijo v Strajoves, kjer vsak, kdor na dan sv. Štefana v Strajoves gre, stori velik greh.“ Da sem tako go-

voril, to je nesramna laž, oznanil pa sem namreč tako-le: „Jes vas farmane iz Vrat prav lepo prosim, da naj nobeden ne gre jutre (kot na god sv. Štefana) v Strajoves na muziko in ples, kjer vam povem, da ne le samo tisti hudo grešijo, kteri ob prepovedanem času muziko in ples napravljajo, ampak hudo grešijo tudi vsi tisti, kteri k godcem in na ples gredó. Ni skoraj misliti, kako je mogoče, da zamorejo ljudje tako razuzdani biti, da še pustnega časa ne morejo več dočakati. Ali to je ravno prav žalostno znamenje, da sv. vera in pošteno, čisto življenje sedanji čas močno peša. Jes tedaj trdno upam, da iz Vrat nikdor ne pojde jutre v Strajoves na muziko in ples, ker ja vsakega, kdor le iskre poštenosti še v srcu ima, mora sram biti, ob prepovedanem času na „plesišče“ hoditi in s tim pohujšanje in greh delati.“ Tako sem govoril in prosil; zakaj pa da ti Beljaški lažnjivec vse drugače pišeš? Zakaj moje besede spreobračaš? Zakaj ne poveš, da sem jes farmané odvráčeval le od muzike in plesa, ki je v adventnem času zares ojstro prepovedan, ne pa od hoje v Strajoves? Ali, zato tega ne poveš, ker „das nicht in deinen Kram passen würde“, ker tebi za resnico ni kaj mar. Sram naj te bodi, da svojim zares milovanja vrednim bralcem take laži prinašaš. Druga laž je tudi, kar piše o občenem zboru družbe sv. Cirila in Metoda v Zahomeu dne 29. januarja t. l. Poroča namreč v ravno tisti številki 11., da so „duhovni gospodje le v malem številu zbranim lajikom (kmetom) prav veliko imeli povedati“. Pa ako povem, da je bilo toliko čvrstih slovenskih kmetov zbranih, da so bile izbe napolnjene in da je prostora primanjkovalo, tako je tedaj zares gola laž, da je bilo le malo ljudi pri zboru. Bil je to zares sijajen in vesel zbor. Čest in hvala vsem nevstrašljivim slovenskim Zilanom, ki so ga vkljub vsemu silnemu nasprotovanju napravili. Gotovo bi liberalni nemški šulferajn enakega zbora prav vesel bil, ako bi ga le zamogel napraviti; a vsak pameten slovenski kmet, kteri njegov namen pozna, se ga ogiba. Pa tistega lažnjivca iz spodnje Zile, prav za prav le iz Vrat, prej ko ne le hudo mrzi, da je prvi zbor Cirilove družbe v Zahomeu tako dobro se izvršil; zatoraj laja na njega, kakor pes na luno, kterej storiti nič ne zamore. Naj vendar pusti enkrat svojo pisarijo ali pa naj piše le resnico in tudi jes ga bom potem pri miru pustil. Bodi tiho! J. V.

Iz Sel. (O žalostnem dogodku pri spodnjem Dovjaku) ste že čuli. V kratkem času so pomrli vsi ljudje pri hiši, namreč oče, štirje brati, tri sestre, hlapec, dekla, pesterna in teta, vseh dvanajst. Nekteri mislijo, da so se zastrupili s strdjo, drugi pa pravijo, da je bil legar ali vročinska bolezen. Čudno je to, da pri zgornjem Dovjaku nobeden ni nalezel bolezní, čeravno so ti ves čas bolnikom na strani stali in jim stregli, dokler niso zadnjega pokopali. Zdravnik trdi, da je bolezní bila kriva nesnažnost v hiši. Za dedščino ali erbščino se je oglasilo že veliko ljudi, in vsak hoče biti stric ali vsaj bratranec.

Iz Prevaljske okolice. (Veliko kmetov opeharjenih). Pisal sem vam že, kako je naš obč. sluga namazal mnogo ljudi. Pri nas imajo po 3 do 4 ure do davkarije, veseli so bili tedaj, ko je sluga rekel, da naj le njemu dajo, bo že on

denar poslal v davkarijo. Nekaj časa je to res storil, pozneje pa je denar sam spravil in porabil. Tudi vojaške takse in obresti za hranilnico je prejemal, da bi jih odpošiljal. Od nekterih je tudi na posodo jemal po 10, 20, 40 gld. Vsega skup imajo škode do 700 gld. Ta mož je bil vnet liberalce, zato so ga nemško-liberalni odborniki pri občini radi imeli in pred par leti so mu dali celo darilo ali „ehrengabe“, čeravno je imel prej že pošteno plačo.

Vsega tega bi ne bilo, ko bi bile šole boljše vredjene in ko bi se pri davkarijah in drugih pisarnah slovensko uradovale. Kmetje bi lahko sami s slovenskim pismom denar odpošiljali. V sedanjih šolah pa se ne naučijo ne slovenski, ne nemški pisati; nemščino namreč vkljub nemški šoli ne razumejo zadosti dobro, slovenski pa pisati ne znajo in si tudi ne upajo, in tako morajo druge ljudi prositi, kateri jih večkrat opeharijo, kakor kaže ta prigodba.

Iz Rude. (Kmet in zverina.) V časnikih smo brali, kako so se v deželnem zboru dajali zavoljo zverine in kako so dohtarji in grajščaki govorili kmetom na škodo. Tako je dr. Traun rekel, da na Koroškem ni treba postave zoper zverino, kakor je na Češkem, kajti tam pride 200 zajcev na en oral, pri nas pa en zajec na 200 oralov. Kdo je g. doktorju to povedal, ne vem; gotovo pa je, da je to debela laž. Morda je mislil na snežnike, kjer je sam sneg in led, ali pa na skalnate vrhove, kjer tudi zajec nema kaj jesti. Tam jih res ne bo veliko. Pa tukaj v dolini jih je vse polno in delajo nam dosti škode. Mi dajemo lov v najem in dobimo 35 gld. za 500 oralov ali 14 gld. za 200 oralov; če bi tedaj na 200 oralih en sam zajec bil, potem bi veljal ta zajec 14 gld. in Celovška gospôda bi morala češke zajce jesti, ne pa koroških! Zdaj bo g. dr. Traun pač sam spoznal, da se je nekoliko zmotil.

Razun zajcev nam pa tudi srne veliko škode napravljajo, in storiti tej zverini ne smeš nič, če nemaš lovske pravice!

Od spodnje Drave. (O sedanji šoli.) Kako potrebna je postava o verski šoli, naj vam priča to-le: V tukajšnjem okraju (na imenu vasi in šole ni nič ležeče) imajo učitelja, ki ni pustil po sklepu šole nič moliti. Neka deklica se enkrat oglasi in vpraša pred odhodom: „Ali ne bomo nič molili?“ Učitelj je bojda rekel: „To mi ni naprej pisano.“ Drugi celo pravijo, da je bila deklica zavolj tega zaprta. Potem pa se je stvar mešati začela, in učitelj je vendar upeljal molitev. Tudi je bojda otroke učil, da „Mira“ ni treba brati. Ali mu je to dro „naprej pisano“?

Izpod Obirja. (Krajne zavarovalnice zoper ogenj.) Nemški občini Kleinkirchheim in Reichenau v Tržkem sodn. okraju imate skupno podporno društvo zoper požare. Vsak posestnik plača nekaj malega v kaso in če kdo pogori, dobi zdatno podporo. Kakor berem v nemških listih, imajo že okoli 7000 gld. v kasi. To je res pametno, ker tako denar ostane doma; in če imajo več let srečo, da jim nič ne pogori, se bo kasa tako napolnila, da jim bo nazadnje le še kaj malega treba uplaševati. Taka krajna zavarovalnica se pa priporoča le za take hribovske kraje, kjer hiše na samem stojijo, da nikoli ne pogorite dve

na enkrat. Kjer so pa velike vasi, tam bi se kasa kmalo posušila, ako bi pogorela cela vas. — Slovenci prevdarite, ali bi ne bilo tudi za nekatere slovenske kraje koristno, če bi napravili domače zavarovalnice!

Iz Prevaljske okolice. (Prepir za šolo.) Naš občinski svet se je tudi pridružil liberalnim občinam in sklenil prošnjo proti verski šoli. Večina občanov pa ni teh misli, mi smo katoličani in Slovenci, ter hočemo katoliško in slovensko šolo. Koliko je vredna prošnja naših občinskih odbornikov, to bo vsak spoznal, če mu povemo, kar smo o svojem času naznanili v „Miru“, da so kar na tihem napravili občinsko volitev, ko kmetje še za to vedeli nismo. Ko bi bili mi vedeli za dan in uro tiste volitve, gotovo bi bili zmagali, kakor smo za deželni in državni zbor. Tako je volila fužinska gospôda med seboj; kar pa v našem imenu v svet trobijo, temu mi odločno oporekamo. Zato smo veseli, da so naš č. g. župnik dr. Müller rekli, da bomo tudi mi podpisali prošnjo, pa za versko in slovensko šolo. Kedar pridejo pa nove volitve za srenjski odbor, bomo tudi mi stali na svojem mestu in upamo, da dobi občina vse drugo lice.

Iz Ljubljane. Umrl je tukaj po dolgem bolehanju dne 21. t. m. g. J. Rud. Milic, starosta ljubljanskih tiskarjev in hišni posestnik, v 72. letu starosti svoje. Ranjki bil je kot meščan v vseh krogih čislán in spoštovan, podpiral je vsakovrstna dobrodelna namena, bil vrl katoličan in se storil posebno zaslužnega slovenskemu učiteljstvu, kteremu je nad 26 let zalagal in tiskal list „Učit. Tovariš“, brez da je iskal pri tem podvzetju kakega dobička. Zaslugo pa ima tudi za slovensko uradovanje, kajti založil je mnogo slovenskih tiskovin za župnije, šolske in občinske urade ter e. k. notarje in advokate, ktere smo prej skozi dolgo vrsto let morali pogrešati. Ta zaloga stala ga je veliko truda in denarja, a ranjki se vsega tega ni prestrašil ter je dosledno rad vstrezal željam in zahtevam svojih naročnikov. — Pomagal je rad vsestransko in ni ga bilo reveža, da bi ga ne bil on podpiral, ako se je za milodare pri njem oglašal. Bil je vsekoli poštenjak ter je ljubil iz srca svojo domovino, v kateri naj si sedaj tudi odpočije od dolgega in trudapolnega delovanja svojega. Naj v miru počiva! — Tiskarnična obrt nadaljevala se bode tudi v bodoče, in sicer pod nadzorstvom jako podvzetne gospe soproge ranjcega in pod vodstvom spretnega poslovodje toliko časa, da bode njegov sin, ki se sedaj poučuje v tej stroki v tiskarnici družbe sv. Mohorja v Celoveu, postal polnoleten in bode potem mogel prevzeti vodstvo in nadzorstvo po svojem očetu mu prepuščene in dobro uredjene tiskarne v Ljubljani.

Iz Št. Lamberta ob Savi 26. jan. (Andreju Einspielerju za spomin.) Žalostna vest o smrti prečastitega monsignora Andreja Einspielerja je tudi dospela v naše hribe. Znano nam je bilo, kdo je bil Einspieler, oče bratov v starem Korotanu, kakšno je bilo njegovo delovanje. Znano nam je, kako vstrajno delujejo nasprotniki naši, da bi v nas zatrli narodnost ter nas tako pripravili ob najsvetejšo in najdražjo svetinjo. Torej tudi vemo ceniti može, kateri nas pred takimi nasprotniki branijo. Najodličnejšega izmed teh mož smo izgubili s smrtjo Andreja Einspielerja, in sicer na onem mestu, kjer bi ga najbolj potrebovali.

Prav vstregel nam je naš preč. gosp. Anton Berce, tukajšnji župnik, ko nam je v nedeljo dne 22. prosinca po primernem nagovoru omenjajoč Einspielerjeve zasluge naznanil, da hoče brati v torek dne 24. prosinca sv. mešo za predragega nam pokojnika in je verne povabil k obilni udeležbi, da se mu z gorečo molitvijo za blagor njegove duše zahvalimo za njegovo delovanje. Napovedani dan bila je cerkev polna hvaležnih molilcev. Prekrasno petje pod vodstvom organista gosp. Josipa Lozej-a vnelo je verne k iskreni molitvi: Naj

Lepše solnce očetu sije,
Lepša zarja rumeni.

Kaj dela politika.

Veliko hrupa dela zdaj v našem cesarstvu nova postava o verski šoli, katero predlaga poslanec princ Liechtenstein. Ker je stvar imenitna, podamo našim bralcem glavne točke tega postavnega načrta: Ljudska šola ima namen, da starešem pomaga otroke po tisti veri izrežati, ki stare vere so stariši. Zraven tega naj se otroci v šoli naučijo tistih reči, ki so jim v življenju potrebne. Ljudske šole se ločijo v javne in zasebne (privatne). Najprej naj hodi otrok v malo šolo, ktera trpi šest let. Potem stopi otrok ali v meščansko šolo, ali v kako obrtno ali kmetijsko šolo, ali pa v nadaljevalno in ponavljalno šolo. V malo morajo vsi telesno in duševno zdravi otroci hoditi. Brez poduka in izgoje ne sme ostati noben otrok. Če se pa otroci v šoli ne podučujejo v duhu tiste vere, ktere so starši in otroci, potem se starši ne morejo siliti, da bi otroke pošiljali v tako šolo. Verski poduk in verske vaje na ljudskih šolah in učiteljskih pripravnicah nadzoruje duhovščina. Cerkev in država uzajemno nadzorujeta tudi ves drugi poduk. Učitelj zamore postati vsak za to izobražen in sposoben Avstrijanec; toda učitelj mora spodobno in pošteno živeti in biti tiste vere, kakor so otroci; za verski poduk katoliških otrok mora imeti dovoljenje cerkvene oblasti. Učitelji se izgojajo v učiteljskih pripravnicah. Vse drugo določujejo deželni zbori. Za deželo Galicijo ta postava ne bo veljavna. — Mi Slovenci smo gotovo vsi zadovoljni s to postavo, ako bo potrjena. Le to nas boli, da postavni načrt nič ne govori o tem, da se morajo otroci podučevati v maternem jeziku. Veseli nas pa, da se slovenski poslanci, kakor beremo v časnikih, vsi krepko potegujejo za to, da se ima tudi ta določba vzeti v novo postavo. Ako se to zgodi, bomo vsi veseli. Pa tudi to ni prav, da se občine na stran potiskajo in da se preveč oblasti daje deželnim zborom. To je slabo za nas Slovence na Koroškem, Štajerskem in v Istri, kjer smo v manjšini. Upajmo, da bo šolski odsek državnega zbora to postavo še nekoliko popravil in zboljšal! — Poslanec Knotz in nekaj drugih nemških prenapetnežev, med katerimi sta tudi koroška poslanca Höck in Laks, stavili so v državnem zboru predlog, naj se zveza Avstrije z Nemčijo potrdi za vse večne čase z državopravnim pismom. Drugi poslanci so se smejali temu predlogu. Ako bi namreč to obveljalo, potem bi se Avstrija vladala iz Berolina in naš cesar zgubi vso oblast. — Potrdila se je nova kupčijska pogodba z

Italijo; ona z Nemčijo pa se bo podaljšala. — Zdaj pretresuje državni zbor postavo, po kateri se bojo nekoliko skrčile dosedanje prevelike pravice študentov na visokih šolah. Nemškim poslancem to ni po volji, ker njim na ljubo so študenti že dostikrat rogovilili. — Gosposka zbornica pretresuje postavo zavarovanja fabriških delavcev pri nesrečah. O tej postavi spregovorimo morda drugikrat več.

V zunanji politiki se suče vse okoli Bismarka. Najprej je pustil razglasiti zvezo med Nemčijo, Avstrijo in Italijo, potem pa se je v nemškem državnem zboru hvalil, kako je Nemčija močna, da lahko na noge postavi pet milijonov mož in da se nikogar ne boji, čeravno želi le mir ohraniti pa nikogar napasti. S tem bahanjem je hotel Rusa in Francoza ostrašiti. Ruski listi pa odgovarjajo, da Rusija ne misli na vojsko, ostrašiti se pa tudi ne pusti. Eden pravi: „Jaz se tebe nič ne bojim“, drugi pa odgovarja: „jaz pa tebe tudi ne!“ Da tak razgovor ni posebno znamenje miru, bo vsak spoznal. Vendar pa nekteri listi trdijo, da se ni bati vojske.

Gospodarske stvari.

Kako kure po zimi krmiti.

Varčen biti, je prav, pa le tam, kjer je pravi kraj za to. Tako ni prav, če nekteri kuram, kedar nič ne ležejo, le malo piče dajejo, češ, saj nemam nič dobička od tega. Dalje pa ko kuro slabo krmiš, dalje časa ne pride k moči, da bi spet jajca nesla. Daj kuram tudi po zimi dobro klajo, postavim, žito in mesene odpadke. Dobra klaja jim prej pomore do jaje, kakor vsi drugi pomočki, n. pr. Kajenski poper itd., ki jih kokošim dajejo, da bi prej leči začele. Dobro pa je, če se navadni klaji primeša nekaj semena od koprive. Tudi je bolje, če imaš kure na gorkem, kakor v mrazu. Po zimi zjutraj jim daj kaj gorkega. Zmešaj otrobov in kruha v kropu ter jim daj; boš videl, kako bodo jedle! Opoldne jim daj pšenice ali ječmena; zvečer pa turšice, kajti turšica greje, ker ima maščobo v sebi. Vodo, ki jo pijejo, tudi nekoliko pogrej. Vmes pa moraš zmirom tudi kaj zelenega dati. Po dvakrat ali trikrat na teden jim daj tudi mesenih odpadkov. Taka piča jih bo dobro redila in grela. Zjutraj zgodaj jih nikar ne goni na mraz, ta jim škoduje.

„B. Ztg.“

Za poduk in kratek čas.

Veliko avstrijsko romanje v Rim.

V spomin zlate meše sv. očeta papeža pojde to vigred veliko romarjev izpod našega cesarja v Rim. Slovenski romarji se zberejo v Beljaku, oziroma v Trbižu. Kdaj pride romarski vlak v Beljak, kje in kdaj se je treba oglasiti, povedali smo že v zadnjem „Miru“. Dostaviti nam je le še to, da se sprejemajo samo pobožni kristjani, ne pa taki, ki bi šli le za kratek čas ali pa se celó norčevali iz svetih rečij. Zato naj si vsak romar posvetnega stanu priskrbi spričevalo svojega župnika, in nemško pisano razkaznico (Nationale). V tej

razkaznici naznani svoje ime, stan, stanovanje, škofijo, in tisto železniško postajo (Beljak ali Trbiž), kjer se hoče romarjem pridružiti. Tudi naj dostavi, ali bo za stanovanje v Rimu sam skrbel, ali mora to odbor storiti, in slednjič še to, ali je zmožen laškega jezika. Tudi mora obljubiti, da hoče pokoren biti romarskemu odboru. Razkaznica in župnikovo spričevalo s prošnjo za sprejem med romarje se pošlje odboru na Dunaj (Wien I. Annagasse 9); denar za voznino in 10 gld. za romarsko kaso pa pod naslovom: Dr. Simon Hagenauer, Wien I. Wollzeile 3. Natančnejša pojasnila daje odbor. Tam dobi vsak romar zastoj knjigo „Pilgerführer nach Rom“. Kdor pa to knjigo želi, ne da bi potoval v Rim, dobi jo za 75 kr. Pri tej priložnosti opozarjamo na Gomilšakovo knjigo „Potovanje v Rim“, katero je izdala družba sv. Mohora l. 1878, in se pri njej še lahko naroči. (Cena 50 kr., za ude 25 kr.) Romarji pojdejo v Rim čez Padovo, Bolonjo, Ancono, Loreto, Folinjo, Spoleto, Terni, Orte in Sabino; nazaj pa čez Orte, Chiusi, Terentolo, Florenco, Bolonjo, Padovo, Benetke, Pontebo. Ako bo romarjev veliko, ne odidejo vsi na en dan, ampak eni en dan, drugi morda celo dva dni pozneje. To se bo že vsakemu na vozni karti naznanilo, pri katerem vlaku naj se oglasi in vstopi.

Romarji bojo videli veliko lepih in imenitnih reči in svetih ostankov. Vseh ne moremo naštet: najpoglavitnejše pa so:

V Loreti cerkev Lavretanske Matere Božje, v sredi cerkve pa stoji Marijina in Jožefova hiša, katero so leta 1294 iz Nazareta prenesli angeljci na laško zemljo; — v Rimu cerkev Al' Anima, kjer so nemški in slovanski duhovniki in cerkev sv. Jeronima, kjer so hrvatski duhovniki; — cerkev sv. Petra, največa na svetu, kjer se kažejo ostanki sv. Petra in Pavla, sv. Simona, sv. Juda, sv. Jeronima, sv. Gregorja, sv. Bazilija, sv. Leona Velikega, sv. Janeza Zlatousta in mnogo drugih; — cerkev sv. Pavla z ostanki sv. Petra in Pavla; — cerkev sv. Boštjana, kjer je ta svetnik pri stranskem oltarju pokopan; — Lateranska cerkev sv. Janeza, najstarejša cerkev in prestolnica papežev, mati vseh cerkev, kjer se hranite glavi sv. Petra in Pavla, miza zadnje večerje, in stopnice, po katerih je Kristus šel k Pilatu; — cerkev sv. Križa, kamor je sv. Helena položila sv. križ, od kterega je videti le še en kos, potem en žrebelj, en trn iz trnjeve krone in druge svetinje; — cerkev sv. Lovrenca z ostanki sv. Lovrenca in sv. Štefana in grobom Pija IX.; — cerkev Matere Božje s podobo Marije snežne, ki jo je naslikal sv. Lukež, z ostanki jaslic in trupli sv. Matevža in sv. Lukeža; — cerkev sv. Prasede, kjer je steber bičanja; — in cerkev sv. Alfonza s podobo matere Božje vedne pomoči. Veliko lepega in imenitnega pa bojo romarji videli tudi v drugih mestih, posebno v Padovi, v Benetkah in v Bolonji.

Smešničar.

Madjar pokliče zdravnika, in ko pride, mu reče: „Gospod, v želodec me tišči.“ Zdravnik: „Kaj pa ste sinoči jedli?“ Madjar: „Pet porcij pečenke.“ Zdravnik: „Ali je dišalo?“ Madjar: „Gospod! pa še kako! Vsaj je bilo dovolj čebula zraven.“

Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem. Črnjanom, katerim je zadnja povodenj napravila mnogo škode, podarili so svitli cesar 500 gld. — Za Marijanišče v Celovcu se je po dobrotnikih do sedaj nabralo 5701 gld. 52 kr. — V gradiču v Svetnejvesi so v petek vola pobili. Grajščinskemu hlapcu je bila postna večerja gotovo presuha. Zato si je priskrbel po večerji še kos mesa. V hlevu ga je hotel použiti, tam se je pa na mesu zadavil. Ali to ni Božja roka, ki nam kaže, da je treba spolnovati zapovedi sv. cerkve? — Krajni šolski svet v Žabnicah je prosil, naj se nastavi na tamošnji šoli učitelj, ki je zmožen slovenskega jezika. Okrajni šolski svet v Beljaku je odgovoril, da se bo na željo Žabničanov „nach Thunlichkeit“ ozir jemalo. Slava gosp. Ehrlichu, načelniku šolskega sveta v Žabnicah, ki se tako moško poteguje za blagor slovenske šole! — V Bajtišah je razbeljena žica (čužežen) roko in vrat prerezala žicarju Volteju Bedenku, da je pri priči mrtev ostal. Bil je šele 23 let star, vojak iz Glinjske fare. — V Beljaku zidajo novo kosarno za konjke, pozneje pričnejo pa še drugo za pešce. — Mesar Krainer v Celovcu je nedavno pobil dva vola, ki sta tehtala 37 centov. Upital ju je posestnik Puntschart v Limerčah. — V Beljaku je prišel k redarjem v stražnico drvar Götzhaber bos in rekel, da bo nekaj povedal. Na to se vsede in umrje. — Plin se je to zimo v Celovcu slabo obnašal. Na več krajih je zmrznila sopara po cevih in plin ni mogel naprej. Morali so zemljo odkopati in cevi greti, da se je led stajal. — Pretekli teden so v Celovcu novačili konje za vojaške potrebe. Večina je bila potrjenih. — Deželni zbor je koroški kmetijski družbi dovolil letnih 1000 gld. za povzdigo sadje-reje in 200 gld. za premije. Lep meteor (svitel kamen v zraku) so videli neko noč zadnjega tedna ob Vrbskem jezeru. — Zastran železnice iz Volšberka v Weltweg se vlada in koroški podjetniki ne morejo porazumeti. — Leta 1887 se je na Koroškem izpilo 68.000 hektolitrov žganja. Največ se ga popije okoli Beljaka, najmenj v labudski dolini, ker tam imajo dosti mošta. — Nj. ces. visokost nadvojvoda Albreht je podaril 50 gld. za zidanje cerkve sv. Avgusta pri Rožeci. — V Vernbergu je umrl državni grof Wagensberg, maršal koroški in cesarski komornik. — „Nebeški vrt“. Pred seboj imamo prvo številko malega lističa na osmih straneh, ki izhaja v Starem trgu pri Slov. Gradcu v 12. jeziki. Namenjen je listič otročičem od 10. do 12. leta, ktere hoče tako rekoč igrati podučevati, podučevaje jih razvedrovati, — in sicer vselej na vernej katoliškeje podlagi. Reči moramo, da prvi listič temu namenu popolnoma ugaja. Obsega sledeče sestavke: 1. Otrokom priporočja „Nebeški vrt“ teta Pepi; 2. Obdarovani Jezušček, 3. Kdo pa je to? 4. Bodi usmiljen, 5. Kako se zasadi jabelko? 6. Mali risar, 7. Mala kuharica, 8. Zastavica. — List krasijo mične podobe, ki bodo otrokom prava radost. Pri vsem tem stane celo leto (24 štev.) samo 85 kr. Založnica je Josipina Jurik v Slovenjem Gradcu (Windischgraz). Naroči se lahko tudi pri vsakej knjigarni. — Izdaja se listek v slovenskem, češkem, poljskem, hrvatskem, madjarskem, holandskem, francoskem in nemškem

jeziku — v katerem jeziku kdo hoče, v tem se mu pošilja.

Na Kranjskem. V Ljubljani in okolici so osepnice (koze) pomorile veliko ljudi. Kranjska hranilnica je prizadetim družinam podarila 500 gld. — V Kropi je velika revščina, ker žebjarji nemajo nič dela. Mlinar g. Majdič iz Kranja jim je poslal 850 kil moke, duhovnik č. g. Ažman pa 50 gld. v denarjih. Naj bi se našlo še več dobrotnikov! — Na Jesenicah so dobili brzozavno postajo. — Kmetijska družba Kranjska misli jeseni prirediti sadno razstavo.

Na Štajerskem. Č. g. Hribovšek, duh. svet. in špiritual v Mariboru, je daroval 100 gld. v dobrodelne namene. — Srebrno-svinčeno rudo so našli v Remšniku. Zdaj koplje 30 ljudi. — Znani tat Košar je ukradel dve kobili, vredni 380 gld., posestniku Jožefu Rozmanu v Ljutomeru iz zaprtgega hleva. Drugemu pa je odpeljal voz in jo popihal na Ogersko, da bi vse vkup prodal. Pa telegraf je bil še hitrejši in na Ogerskem so ga prijeli. — Vojaški župnik gosp. Zitz je prestavljen iz Gradca na Dunaj; v Gradec pride gosp. Lešak iz Inomosta. — Pred 4 leti so ubili pri Ormožu posestnika Lebna, in so mrtvega na železniški tir položili, da bi mrtvega vlak povozil in bi se mislilo, da se je ponesrečil. Zdaj so pa vendar našli pravega morilca. Vse pride na dan. — Udovo nekdanjega tiskarja Leona v Mariboru je slepar Weingerl ogoljufal za veliko denarjev. Opeharil je pa še druge ljudi in bil obsojen na pet let težke ječe. — Pri Slov. Bistrici so ustrelili divjega merjasa 180 kil težkega. — Neki tat je ulomil v frančiškansko cerkev v Mariboru in hotel izprazniti nabiralno pušico, pa ni mogel je odpreti. Potem je ministrantom odnesel nekaj krajcarjev in nekaj obleke. — Občinski svet na Slatini je sklenil, da naj se tuje izogibljuje štirih Slovencev, ki pri volitvah niso hoteli potegniti z liberalci. Okrajno glavarstvo je pa smešni sklep zavrglo. — V Št. Jurji na južni železnici je neki ženin, ker ni imel denarja za poroko, oropal na cesti moža in ženo. Oba je tako zdelal, da bota težko kedaj zdrava. — Po vsem Štajerskem pridno podpisujejo prošnje za versko šolo.

Na Primorskem. Goriška društva: čitalnica, bralno in podporno društvo ter posojilnica naročila so dne 20. febr. v frančiškanski cerkvi na Kostanjevici slovesno črno mešo za ranjcega msgr. Andreja Einspielerja, spominjajoč se njegove prošnje pri zlati meši, „naj molimo za-nj, ko slišimo o njegovi smrti“. Slovesnosti se je udeležilo mnogo goriških rodoljubov. To je pač častno za goriške Slovence! — „Narodni dom“ hočejo zidati v Gorici. Prav! — V Zdravišini, kjer svilo (žido) predejo, je delalo 180 deklet, kar začne po cevih puh pokati. Ženske vse v tek in bežijo doli po stopnicah, da se odlomi ročaj pri stopnicah, 40 se jih pri padu močno poškoduje, več drugih menj nevarno. Strašno!

Po drugih deželah. Petdesetletnico mešništva slavnega škofa Djakovskega vladike Jožefa Jurija Strossmajerja so slovesno praznovali v Zagrebu in po drugih hrvatskih mestih. Tudi Slovenci se v duhu veselimo in kličemo prvemu jugoslovanskemu rodoljubi na mnogaja leta!

Poziv!

Od mnogih strani nam dohajajo pritožbe, da naročniki naš list prepozno ali celo nič ne dobijo. Prosimo torej, naj se nam naznani vsaka taka nerednost in dotične poštno postaje, da se zamoremo pritožiti na pravem mestu, ako bi bila krivda pri poštinih upravnikih. „Mira“ 1. in 3. šte. ste nam zmanjkale. Prosimo torej uljudno, naj nam bralci „Mirovi“, ki si list niso naročili, onedve številki vrnejo, da zamoremo želji naročnikov vstreči, ki niso prejeli prejšnje številke.

Upravništvo „Mira“.

Duhovniške spremembe v Krški škofiji.

Faro v Vovbrah oskrbuje č. g. Valentin Karpf, župnik v Klostru Grebinj, kuracijo Kornat Janez Amschl, provizor v Št. Jakobu v Lesni dolini. V mešnike bodo posvečeni 24. febr. č. gg. bogoslovci: Miha Grötschl, Ludovik Hafner in Janez Tiefenthal. Novo mešo bodo peli imenovani gospodje 26. febr.: prvi v samostanski cerkvi Elizabetink v Celovcu, drugi v Trgu, slednji v Vetrinju. — Umrla sta č. gg. Karol Cirus, vpok. župnik v Senci, in Jožef Welwich, župnik v Št. Petru pri Taggenbrunu. N. v m. p.!

Listek.

Gosp. dopisnikom: Dobili smo zdaj dopisov od vseh strani toliko, da nam ni mogoče vse v današnji številki objaviti. Prosimo torej za potrpljenje. Vse pride na vrsto. Prosimo uljudno za poročila tudi v prihodnje. Dopisi naj se nam pošiljajo če mogoče do 1. in 15. dneva vsakega meseca, da vemo, koliko jim imamo odmeniti prostora. G. M. L. v G. Tudi Vaše dobro osoljeno „Poslano“ moremo objaviti še le v prihodnji številki. Lepa hvala!

G. M. V. na V. Smo dobili tri dopise ob enem, a za ta list vse prepozno. Le možko naprej za pravico in resnico! Kmaldo dobite sestrico v Celovške okolici.

Tržno poročilo.

V Celovcu je biren pšenice po 5 gld. 10 kr., rž 3 gld. 62 kr., oves 1 gld. 95 kr., hejda 3 gld. 5 kr., turšica 3 gld. 30 kr., pšeno 5 gld. 70 kr., krompir 1 gld. — kr. Sladko seno 2 gld. 80 kr. kisle 1 gld. 80 kr. do 2 gld. 70 kr., slama 1 gld. 70 kr. do 2 gld. meterski cent (100 kil). Frišen špeh 56—58 kr., maslo 1 gld., mast 70 do 90 kr. kila. Pitani voli 110 do 155 gld., junci 90 do 100, krave 65 do 120 gld., junice 56 do 60 gld. V Št. Vidu je žito nekaj krajcarjev dražje.

Loterijske srečke od 18. februarja.

Gradec	86	20	89	12	16
Dunaj	88	22	53	47	81

Oglasila.

Jakob Križaj,
pek in sladčičar v Celovcu
šolske ulice,

peče bel in črn kruh, sladčice, torte, potice, piškote, cvibak itd. v veliki zalogi. Pošilja tudi po pošti v čednih zabojih, ter se priporoča sl. občinstvu. Tudi ima vedno frišne droži.

Cerkovnik in organist išče boljšo službo, kjer bi bilo tudi kaj polja, ali bi se vsaj zamoglo v najem dobiti. Dopisi na upravništvo „Mira“.

3-1

Zahvala in priporočilo.

Podpisanemu pogorelo je dne 14. decembra 1887 gospodarsko poslopje z vsemi ondudaj shranjenimi poljskimi pridelki vred.

Poslopje in pridelke imel sem zavarovane pri zavarovalnici „Noth British and Mercantile“, ktera je takoj škodo cenila in mi prav kmalu potem zavarovani znesek po njenem zastopniku g. J. Hermetter-ju v Velikovcu popolnoma izplačala.

Za to hitro in natančno izplačanje se slavnej zavarovalnici „North British and Mercantile“ najboljše zahvaljujem, ter jo vsem posestnikom, kateri hočejo poslopja svoja proti ognju zavarovati, toplo priporočam.

Košice (občina Waisenberg), 25. jan. 1888.

Štefan Wank, posestnik.

Krive žage za les iz najboljšega jekla in izvrstne sekire priporoča

Fr. Sadnikar,

trgovina z železjem v Celovcu
(Burggasse šte. 6). 2-2

Za dobroto teh priporočenih žag vsakemu kupcu dobro stojim ter se v to zavežem s posebnim listom. Ako bi kateremu kupcu te žage ne zadostovale, jih prav rad za kupljeno ceno zopet nazaj vzamem.

Pristna avstrijska, tirolska in ogerska vina, v posodah nad 56 litrov po 20 kr. in više za liter, prežgano in surovo kavo vsake vrste, najboljši sladkor, moko, spirit, žganje in drugo tržaško blago, pri vsi pošteni postrežbi in dobri meri in vagi ima zmirom v obilni zalogi

Amand Prosen,

kosarske ulice nasproti zvonarju v Celovcu.

Kmetiške gospodarje

opozorujem, da se v moji prodajalnici dobi:

Rženi spirit, liter po 42 kr., nad 5 litrov po 40 kr.;
rženo žganje, najboljšo, liter po 22 kr., nad 5 litrov po 20 kr.;
sladkor (cuker) v klobuku, kila po 40 kr.;
kofeta, kila od 1 gld. 68 kr. do 2 gld.;
pšenična moka, kila od 14 kr. do 18 kr.;
žajfa, najboljša, kila 28 kr.;
sveče, v zavitkih po 1/2 kile 28 kr.;
petrolej, američanski, liter 20 kr.;
sol v štokih, kila 10³/₄ kr.;
grenka sol (Bittersalz), kila 10 kr.;
glauberska sol, kila 10 kr.

Tudi vse druge reči so pri meni boljši kup, ko drugod.

F. Mussi

v Celovcu, Burggasse št. 12.

Farovsko vino, l. 1887, po 12 kr. liter, je na prodaj. Več se zve v administraciji „Mira“.

3-2

Izdaten zaslužek

more si brez težave pridobiti vsakdo, ki živi na kmetih in zna pisati slovenski. Ponudbe pošiljajo naj se v zaprtih pismih z napisom „izdaten zaslužek“ upravništvu tega lista.

3-1

Nove izdaje!

Nastopne molitvene in poučne knjige so izšle v novih izdajah, in sicer:

Sv. Alojzij, ali šestnedeljna pobožnost v čast sv. Alojzija. Pridjane so molitve za občno službo Božjo in življenje sv. Stanislava Kostka. Spisal V. Lah. — V. natis. V polsunje vezana z marmornatim obrezkom 45 kr.; v usnje vezana z marmornatim obrezkom 60 kr.; v usnje vezana z zlatim obrezkom 80 kr.; v usnje vezana z zlatim obrezkom in pozlačena 1 gld. 10 kr.

Getzemani in Golgota, šola ponižnosti, pokorščine in ljubezni do smrti. Bukve premišljevanja in molitve k časti britkega trpljenja in smrti našega Gospoda Jezusa Kristusa, po premišljevanji pobožne nune Ane Katarine Emerih in po spisih najimnitnejših častilcev presvetega trpljenja našega Zveličarja. Spisal Janez Volčič. — VI. natis. V polsunje vezana z marmornatim obrezkom 1 gld. 10 kr.; v usnje vezana z marmornatim obrezkom 1 gld. 30 kr.; v usnje vezana z zlatim obrezkom 1 gld. 70 kr.

Naša ljuba Gospa presvetega Srca. Poučivne in molitvene bukve častilec Matere Božje. Iz nemškega posnel Janez Volčič. — III. natis. V usnje vezana z marmornatim obrezkom 90 kr., v usnje vezana z zlatim obrezkom 1 gld. 30 kr.

Sveta ura moliti Jezusa v Zakramentu ljubezni Božje, ali: Obiskovanje presvetega Rešnjega Telesa in počestevanje vselej neomadežane Device Marije, za vse dni v mesecu poleg sv. Alfonza Ligvorijana. Spisal Janez Volčič. — V. natis. I. Izdaja brez bratovščinske pobožnosti. V usnje vezana z marmornatim obrezkom 90 kr., v usnje vezana z zlatim obrezkom 1 gld. 25 kr., v usnje vezana z zlatim obrezkom in pozlačena 1 gld. 50 kr. — II. Izdaja z bratovščinsko pobožnostjo. V usnje vezana z marmornatim obrezkom 1 gld., v usnje vezana z zlatim obrezkom 1 gld. 40 kr., v usnje vezana z zlatim obrezkom in pozlačena 1 gld. 80 kr.

Te knjige se dobivajo v navedenih platnicah in po imenovanih cenah, pa tudi lepše vezane pri podpisnem in v vseh bukvarnah.

Cenik vseh mojih mašnih in poučnih knjig, pošljem gratis po naročbi.

Vse moje molitvene knjige so od Ljubljanskega knezoškofijstva dovoljene.

Mat. Gerber, Ljubljana, (Josip C. Gerber),

založna trgovina s papirjem in knjigoveznico.

NB. Pri poštnih pošiljatih se plača od vsake knjige po 10 kr. več.

6-2